

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.  
Fél évre . . . 5 K — f.  
Negyed évre . . . 2 K 50 f.  
Egyes szám ára 20 fillér

# ZALAMEGYE

## ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:  
— Megállapodás szerint. —  
Nyilttéc soronként 1 K.  
Kéziratokat  
nem küldünk vissza

### Faiskolák.

Zalavármegye legutóbbi közgyűlésén szóba került a községi faiskolák ügye. Abauj-Tornavármegye átirt az összes törvényhatóságokhoz, hogy a faiskolákra vonatkozólag a kormányhoz intézett feliratát pártolja. A közgyűlés tárgysorozatába felvették ezt az átíratot s ennek kapcsán lett újból aktuális nálunk is a községi faiskolák kérdése.

Az egész országban keserű tapasztalatokat szereztek a közigazgatási hatóságok akkor, amikor a törvénynek a községi faiskolák szervezésére és kezelésére vonatkozó rendelkezéseit végre akarták hajtani. Az első lépésnél kiderült, hogy a törvényt s az annak alapján alkotott szabályrendeleteket a legtöbb helyen végrehajtani egyáltalában nem lehet; másutt a közigazgatási haszonnal arányban nem álló terheket ró a községekre s ahol végre, hosszú huzavona után, sikerült a faiskolát felállítani, az csak a formák betartása kedvéért történt. Alig akadt egy-két hely, ahol a faiskola céljának megfelelt. Bekerítették a kijelölt területet, beleültettek néhány vadócot és bevetették krumplival. Legtöbbször még avval sem. Felverte a bojtortján, felturta a vakondok.

És ezért a szép parádéért a községeknek jelentékeny költségeket kellett viselniök.

### Hamis csókok.

Irtá: Rovenszky Árpád.

— Adj a bácsinak egy puszit . . .  
— Nem . . . nem akarok! — makrancoskodott a kis öt éves leányka. A nagybácsi boszorkodott.  
— Jó, ha nem adsz puszit, nem kapsz tőlem sohasem cukrot . . .  
— De adjál . . . sokat . . .  
— Előbb egy puszit . . .  
— Nem.

A gyermek mamája szégyenkezve hallgatta végig a párbeszédet s a kis dacos leányka inkább lemondott az édességről, de a nagybácsi még sem csókolta meg. Miért is a férfi nagyon rövidre fogta látogatásának idejét és neheztelve távozott.

Máskor minden héten eljött hozzájuk, de most négy hétig nem mutatta magát. Midőn egy napon mégis meglátogatta a családot, a kis leányka mosolyogva futott eléje és nélkül, hogy kért volna, csókra esuesorította szajneskját. A fiatal anya fölényes mosollyal tekintett a nagybácsira, de a férfi megértette a hirtelen változás okát és elutasítólag intett kezével.

— Hagyd csak kis leányom, itt a cukor — mondá a nagybácsi szomorúan.

A kis leány örömmel kapott az édesség után

A közigazgatási állapotokat javító, a nép intenzív gazdálkodását elősegítő ideák nálunk tuatszám születnek. Csak az a baj, hogy szürke elmélet marad valamennyi, mert nem gyakorlati emberek akarják az ideákat megtestesíteni.

Szép dolog volna biz az, ha minden apró község mintaszerű faiskolát tartana fenn, ahol a földműves gyermeke megtanulná a fanemesítést s kedvet kapna ahhoz, hogy udvarán, kertjében, a dülöntak mellett gyümölcsöt termeljen. A gyümölcstermelés nagy nemzetgazdasági haszonná válhatna s a fatenyésztés előmozdítása feltétlenül szükséges is Magyarországon, ahol a kiscgazda még nem szokta meg azt, hogy minden talpalatnyi földjét kihasználja.

Egy csapásra azonban nem sikerülhet a dolog. A mi népünk konzervatív gazdálkodását csak lépésről-lépésre lehet megtörni. A faiskolát megszerzi, be is keríti, sőt be is ülteti, ha ráparancsol a szolgabíró, de nem azért, hogy annak hasznos voltát belátná, hanem mert muszáj. Az alispán írja, a főszolgabíró mondja, a jegyző sürgeti; hát annak meg kell lenni. Hogy hasznos is, azt csak itt-ott ismerik el, ahol a nép már régebben foglalkozik gyümölcstermeléssel, szőlőműveléssel.

A községi faiskolákra vonatkozó törvény

és a következő pillanatban már nem volt látható a szobában.

— Ne tanítsátok a gyermeket »hamis csókokra« — mondá a nagybácsi a piruló anyának és újra neheztelve távozott.

Tehát mégis? Az a másik leány lett boldog jegyese annak a férfinak, akit mindketten szerettek.

A szecessziós lelkű jukker leány megvetéssel dobta egy sarokba a divatos eljegyzési kártyát. Majdnem magánkívül volt haragjában a csalódás miatt. Első pillanatban azt hitte, hogy tul sem éli. Hisz ő is ugyanazt remélte; azt hitte magáról, hogy jobban szereti azt a férfit, mint az a másik leány, aki menyasszonya lett. Mődfellett megirigyelte azt a másik nőt, akinek pedig nem is volt hozomány a férfi csakugyan szerethette, mert frigyre lépett vele. Neki volt pénze s mégsem tudott diadalmaskodni.

Midőn felháborodása lassankint elpárolgott, első útja a jegyepárhoz vezetett. Haragját ugyan alig tudta titkolni, midőn a menyasszony boldogságtól sugárzó arccal fogadta, de azután . . . azután megcsókolta barátójének duzzadó ajkait, melyek még égtek a férfi csókjától, kit mindketten szerettek . . . Valjón hány »hamis csókot« kapott a boldog menyasszony? . . .

alkotásánál érvényesültek a legszebb közigazdasági eszmék, de a kivitel gyakorlati nehézségeit nem vették számba. Külföldi példák és nem a mi viszonyaink képezték az alapot.

Igaz, hogy mi a külföld mögött a gyümölcstermelés terén nagyon elvagyunk maradva. Igaz, hogy minden előfeltétel megvan ahhoz, hogy Európa egyik elsőrendű gyümölcstermelő országa legyünk. Az is igaz, hogy a népet rá kell vezetni az intenzívebb fatenyésztésre. Bebizonyult azonban, hogy a községi faiskolák erre a célra nem alkalmas eszközök. Nem képesek a néppel a fatenyésztést oly mértékben megkedveltetni, hogy megérnék azt az áldozatot, amelyet a községek hoztak.

A mostani formában ezt az intézményt fenntartani nem lehet. Hogy a törvény végrehajtásának mennyi gyakorlati nehézsége van, az már kitűnt a legelső lépésnél, mikor a faiskolákra vonatkozó szabályrendeleteket a vármegyéknek el kellett készíteniök. A gyakorlati érzék a vármegyék-nél már érvényesülni igyekezett. Így Zalavármegyében is ugy iparkodtak a kérdést megoldani, hogy a törvény intencióit megközelítsék, de közel maradjanak a lehetőséghez is. A kormány azonban feltétlenül érvényesíteni akarta az elveket,

Mennyire gyűlölte nagynénjét, aki már tíz évvel tovább él, mint remélte. Nyakig uszik az adóságságban és menthetetlenül elveszett, ha az öreg nő idejekorán meg nem hal. Napról-napra elke-seredettebben szidja a buta sorsot, hogy nagynénjének élte fonalát oly hosszúra engedti.

— Édes nénikém, óh mennyire örülök, mikor ily jó szinben láthatlak . . . Isten éltesen sokáig! — mondá ünnepélyesen az unokaöcs és hódolattal nyújtotta át a hitelben vásárolt illatos virágcsokrot. Az öreg nő boldog ennyi szeretet láttára s csak mosolyogni tud. Az unokaöcs csókokkal halmozza el az öreg nő barázdás arcát, mert jól tudja, hogy mennyire szereti a nő az ő gyengédségeit, az ő »hamis csókjait« . . .

Kimondhatatlanul szerette azt a férfit, bár atyja gyakran figyelmeztette:

— Csak pénzedet akarja, vigyázz édes gyermekem, megbánod még elhatározásodat . . .

— Soha édes atyám . . .

Az öreg ur hitetlenül rázta fejét és felsóhajtott. Végre mégis engedett egyetlen leányának kívánságára.

— Talán mégis csak szerencés, boldog lesz! — gondolta magában . . .

A leányka örömtől repdeső szívvvel sietett vőlegénye elé. A hetyke bajszu huszár főhadnagy illedelmesen megcsókolta előbb kezét, majd arcát . . .

amelyek a törvény meghozatala alkalmával vezették. És háromszor kellett a szabályrendeletet átdolgozni, még végre a miniszterium elég szigorúnak találta és jóváhagyta.

Ezután egyre-másra szerezték a községek a faiskoláknak való területeket. Érdekes volna, ha össze tudnánk gyűjteni az adatokat arra nézve: mennyibe kerültek ezek a területek a községeknek; hány vadócot oltottak be s hány oltvány került kiültetésre. Aranyból kellene azoknak a fáknak lenni, hogy megérjék a rájuk fordított költséget. Legfeljebb néhány tanító huzott a faiskolákból némi problematikus hasznót. Valamivel több krumplicija termett.

A kísérletezéshez hozzá vagyunk ugyan szokva, de a községi faiskola nagyon drága kísérlet volt. Az egész országban mindenütt belátták, hogy a községek aránytalan megterhelésére és nagyon kevés eredményre vezet. Már a földművelési miniszter is emlegette, hogy elégnék tart egy járásban egy faiskolát, amelyet szakértő kezelésére lehetne bízni, ami azután maga után vonná az intenzív vezetést is.

Abauj-Tornavármegye kijelentette, hogy a törvényt végrehajthatónak nem tartja s ehhez hozzájárult Zalavármegye is, amikor a feliratot pártolta. De a mi vármegyénk még tovább is ment. Elhatározta, hogy a tulszigoru szabályrendeletet átdolgozza.

Remélhetjük tehát, hogy addig is, amíg a faiskolák kérdése országosan rendezve lesz, Zalavármegye olyan szabályrendeletet alkot, amely a községi faiskolák gyakorlati értékét emelni fogja, de számukat feltétlenül csökkenti s a faiskoláknak nevezett területeken legalább fát is lehet találni, nem csak bojtortját.

... Az ifju leánya összeresztent ... Oly hideg volt a férfi ajka, csak szemének pillantása árult el némi benső örömet, midőn az első ... »hamis csókot« lehelte menyasszonyának forró ajkaira ...

A fiatal, négy hetes asszonyka vacsora után mámoros fővel, gyengéden simul urához és kedveskedve kérieli:

— Csókolj meg!

A férj csukott szemekkel megecsókolja nejét, de gondolatai a messze távolban kalandoznak. Egy másik nőre gondolt, aki az ő számára elérhetetlen volt s mind forróbbak, mind tüzeesebbek lettek »hamis csókjai« ...

— Mikor jössz haza?

— Nem tudom meddig fog tartani utazásom, bizonyára míg üzleteimet le nem bonyolítottam ...

Elfordult tekintettel viszonzta nejének csókjait, gyermekeit nem is engedte közel magához, pedig úgy körülrajongták.

— Engedjete ... legfőbb ideje, hogy induljak, különben lekéssem ...

— Majd kikísérünk a pályaudvarra ...

— Semmi esetre.

— De miért, hiszen máskor is megtettük ...

— Hét évi házasság után tudhatnád már, hogy mily utálatosak előttem azok az émelegős

## Mi lesz?

Erre a kérdésre Magyarországon ma még senki sem tud felelni.

Azt hisszük, Andrassy Gyula ép oly kevésbé van tisztában a jövővel, mint akár Kossuth Ferenc és Tisza István. A láthatár borús. A megoldás sugarai nagyon későn tudnak keresztül törni a koatikus zürzavaron, amely a pártok kavardása felidézett.

A régi hatalmas, nagy szabadelvű párt letört. Nem elég, hogy kisebbségben maradt, hanem a politikai helyzet tisztázásánál, a jövő politikai irány megállapításánál a győztes ellenfél számba sem veszi. Mintha a 67-es politika letéteményeseinek szava sem volna többé az ország sorsának intézésében, úgy elhallgatott most a liberális tábor. Félre állt. Nem akar a zavarosban halászni, de nem akar győztes ellenfeleinek segídezni sem. A hatalmat kivette a kezéből a nemzet, amely kisebbséggé degradálta; a kötelelességeket s a felelősséget pedig osztatlanul és teljesen áthárítja ő maga az ellenzékre.

A helyzet nehézsége, politikai tekintélyek állítása szerint, abban rejlik, hogy a 48-as párt programjának jó részét gyakorlatilag nem lehet valóra váltani. Ha a párt ragaszkodik programjának minden pontjához, akkor nem kormányképes a koronánál; ha belenyugszik abba, hogy a 67-es alapra állva elveinek csak egy kis részét valósíthassa meg, a többire nézve megelégszik a biztató reménységgel, akkor kormányképes lesz ugyan, de nem marad 48-as.

És kérdés, hogy az ellenzék zöme hajlik e a mérsékelt felfogás felé, amely minden vívmányt megbeesül s elfogadja azt a tételt, hogy a politikában sokszor szabad és sokszor kell a legtisztább elvekből is valamit engedni, a gyakorlati eredmények kedvéért.

Mindazoknak, akik hívei a szabadelvű pártnak s akik a békés fejlődést óhajtják s a gravámen politikának nem ültek fel teljesen, ezt a megoldást kell óhajtaniok. Még akkor is, ha az a szabadelvű párt felbomlására vezet. Mert a józan mérséklet volt az alapja ez eddigi rendszernek és saját érdekünkben kívánatos, hogy újra ez jusson uralomra.

Kérdés azonban, hogy az elvi állásponthoz való ragaszkodás és a gyakorlati politika exigálála nem fogják e szétörni a pártkereteket s nem fogják e megbontani a számban legerősebb párt egységét. Az eredmény azután az lenne, hogy a mérsékeltnek mennének jobbra, a szélsők maradnának balfelől. A mérsékeltettek valahol összetalálkozhatnak a régi liberálisokkal, a szélső felfogás hívei pedig maradnának a gravámenek mezéjén.

A pártok kialakulása s egy kormányképes párttá való tömörülése azonban nem érdekl

bucszások ... Okosabb nem jutott az eszedbe?

Kiszabadította magát övéi közül, hogy örökre eltávozzék ... Sikasztott pénzzel más világ-részbe, egy másik nővel ...

Bucsuosókjai ép oly »hamisak« voltak, mint szíve ...

— Végre! ... Óh mily pompás ... ma nagyon kitéttél magadért édes pipikém ... Ezen gyémánt nyakékkal bizonyára legszebb leszek valamennyi társuóim között ...

— Mindig az vagy drága Micikém!

— Neked öregem mindig tetszem, azt tudom, de mások szigorubbán bírálják meg ... A világ a szépségeket csillogóknak is akarja látni! Hiszen mi csak így érvényesülhetünk ...

— Helyes ... igazad van, mint mindig kedves paesirtám, de mi lesz érte az én jutalmam?

— kérdé az öreg ember a táncosnótól.

— Jutalmat akarsz?

— Természetesen, avagy nem érdemlem meg talán?

A táncosnó némi borzalommal, de készségesen nyújtja esókra rózsás ajkait a törődött, beteges embernek ...

Gyémántjait nagyon olesón kellett megfizetnie, csak egy pár »hamis csókkal« ...

A lombtalan fasor egyik padján, hova legjobb

annyra a nemzetet, mint az a nagy probléma: lesz e a váratlan és nagy fordulatnak gyakorlati eredménye és haszna. A politikusok valahogyan meg fognak egyezni egy olyan programban, amely guvernementális pártot tud teremteni. De megvalósul e valami azokból az óhajtásokból, amelyekről a szabadelvű párt azt vitatta, hogy csak lassu, természetes fejlődés eredményei lehetnek; a függetlenségi párt pedig azt állította, hogy önállóságunknak és állami létünknek feltétlen postulatumai, amelyekről lemondani soha, semmi körülmények között és időlegesen sem szabad.

Annyit már tudunk, hogy a gazdasági nállóság nem ütközik akadályokba. Öfelsége a király nem zárkózik el a különválás eszméjétől. önálló vámtérületünk tehát lesz.

Valószínű, hogy a magyar udvartartás is hamar beköltözik a fényes budai várba s a külügyi képviselőket is reformálni fogják. Önálló magyar hadseregről és magyar vezényszóráról azonban nem akarnak Bécsben hallani.

Ezen a ponton akad meg a kibontakozás kérdése.

Ő felsége mint igazi alkotmányos uralkodó, maga elé hívta Kossuth Ferencet, aki mint lojális alattvaló a korona iránti hűséggel jelent meg a trón előtt, hogy megismertesse a nemzet kívánságait. Elestett tehát a sokszor hangoztatott vád, hogy az ellenzék a királyt nem kérte tanácsot s a felség ismeri azokat a nemzeti óhajokat, amelyekért minden magyar lelkesült, de az egyik közelebb látta a megvalósítás lehetőségét, mint a másik.

A király meghallgatta az ellenzék vezérét s bizonyosan megjelölte a saját álláspontját. És a válság még mindig nem ért véget.

A zürzavarból azonban egy megnyugtató tudat kezd kibontakozni, amit a vereséget szenvedett szabadelvűeknek is el kell ismerniök: nagy lépést fogunk tenni már a közeli jövőben nemzeti céljaink megvalósítása felé, még akkor is, ha a mérséklet és politikai józanság fogja uralni a kedélyeket.

## Hangok a Muraközéből.

Mult számunkban közöltük az »Alkotmány«-nak »Muraközi állapotok« című híradását, amely először a muraközi nép politikai megbízhatatlanságáról, megvesztegethetőségéről, magyarosodásáról beszél; azután védelmébe veszi a muraközi papságot s megvédelmezi a megyei sajtót, amelynek abban telik kedve, hogy a hazafias papokat gyanúsítsa. Végül pedig szükségesnek tartja azt, hogy a népet egy muraközi horvát nyelven irt lap tájékoztassa az alkotmányos szabadság lényegéről s erősítse a politikai erkölcsökben.

Ezeket a dolgokat természetesen Muraközéből, ban tűznek az éltető tavaszi napsugarak, egy fiatal pár ül.

Eszményi szépség az ifju hölgy, oreái telve az egészség üde piros rózsáival; viaszárgák a férfié, beestek, fekete karikásak a szemei. Mindketten az előkelő osztályból valók. A férfi maga elé bámulva, szótlanul hallgatja a bájos nő eszevegeit, ki alig látott talán tizenkilenc tavaszt s csak néha bölint egyet-egyet fejével, vagy keserü mosolyt erőltet arcára. Szeméi olykor lázas tüzeben égnek, alkalmasint valami gyönyörüt mondhatott a kedves asszony.

Alig hat hónapos házások. Boldogságban usznak, szeretik egymást nagyon, kimondhatatlanul. Előttük áll a boldog jövő, telve reménnyel, ábránddal ...

De hirtelen változik a kép. Mély, száraz köhögés fogja el a férfit. A fiatal asszonyka megrendül és szívszorongva nyújtja át zsebkezdőjét.

— Fáj, édes? — kérdé részvétteljesen férjétől s félénken lopózik szemébe az első köny. Az erővel visszafjott belső fájdalom megnyilatkozása volt az a köny, mely lassan végig folyt üde arcán és kezére hullott. Óh mint égette az ifju asszonykát az a köny, sokkal jobban, mint az első édes szerelmes esók hamvasztó tüze ...

— Ne légy szomorú, majd elmúlik, ismét egészségesek és boldogok leszünk ...

A férj hitetlenül rázza fejét, miat akinek

közvetlen forrásból vette az »Alkotmány« s ámbár a szerzőt nem nevezi meg, rögtön tudhatja mindenki, aki a mi viszonyainkat ismeri, hogy a tendenciósus cikk honnét származott, sőt azt is, hogy kinek a kedvéért és kinek a szája ize szerint és miért íródott. A földolog a horvát ujság s a mérsékelt és óvatosan hazafias urak kegyeinek keresése.

Ne alakoskodjunk! Ne hirdessük azt, hogy a Muraközben minden úgy megy, ahogyan azt mi, magyarok óhajtjuk. Ne védelmezzük azokat, akik ha nyíltan nem mernek is szembe szállani a magyarság térfoglalásával, de alattomban Zágráb felé kancsingatnak s bőven ellátták annak idején a »Nase Pravice« muraközi tudósításokkal, sőt felesaptak ügynököknek, hogy azt a piszkot, azt a mérget, amit egy otthon minden tekintélyét elvesztett horvát fiskális a magyarság szeme közé köpködött, terjesszék a nép között.

Hiszen bebizonyított dolog, hogy Muraközben akadt olyan ember, akit államellenes izgatás miatt elítéltek. Megtörtént az is, hogy az Isten ígéje közé vegyítve adták be a népnek a maszlagot.

De ezek az urak még csak szószátyárok s a magyarságnak keveset tudnak ártani. De vannak ott olyanok is, akik gazdasági és kulturális kapcsolatokkal iparkodnak a népet Horvátországhoz kötni. Ezek okosabb emberek, de veszedelmesebbek.

Elfelejtette már az »Alkotmány« érdekes levelezője, hogy mi történt néhány év előtt Muraközben? Varasdról erősen izgattak a magyarok ellen. Mi erősen tagadtuk, hogy a népben talaja volna a nagy horvát ideáknak. Vajon úgy volt e igazán? Nem volt e tele a levegő puska-porral s nem a fokozott éberségnek köszönhető e, hogy a varasdi komité nem tudott eredményeket elérni? Szem és fültanuk tudnának arról beszélni, hogy kik voltak az apostolok.

Azt mondja az a hiradás, hogy az ujságoknak abban telik a kedvük, hogy a muraközi papságot meggyanusítsák, pedig az — élén a zágrábi érsekkel — mindig magtette hazafias kötelezettségét. Ennek az állításnak eleje is, vége is valótlan. A megyei sajtó nem abban keresi a kedvét, hogy gyanúsítson; nem is gyanúsít, hanem állít és bizonyít.

A muraközi papság nem tette meg hazafias kötelezettségét, mert ilyen kötelesegről — tisztelet a kivételnek — tudni sem akar. A hiradó ur elismeri, hogy vannak hazafiatlan elemek is. Én csak annyit vagyok hajlandó elismerni, hogy vannak hazafias érzelműek is. A két tétel között némi számbeli különbség van.

A hírlapíró sokszor keresi a szenzációt és sokszor az apró, jelentéktelen dolgokat elefántta fujja fel. Am ne higgyen neki a közönség. De a vármegyét már mégsem lehet szenzáció keresés minden reménye elveszett s egyre köhög. Fájdalmas az a köhögés, de a nőnek jobban fáj. Rémtű az a gondolat, hogy azon férfi számára, kit ő úgy szeret, minden kegyelem kizárva.

A roham elmúlt. A férfi fájdalomtól eltorzult arca megnyűhül, félve tekint maga körül, nem látta, hallotta-e valaki? Azután mosolyogva adja vissza nejeinek a zsebkendőt . . .

A fiatal asszonyka csak lopva mert a zsebkendőre tekinteni; midőn férje kissé elfordult tőle, megborzadt. A zsebkendőn ott piroslott egy halvány, habos véresepp . . .

Mérhetetlen fájdalom dul az asszonyka keblében, maga előtt látja a rémes valót, de nem tud remegni . . . Közélebb húzódik férjéhez és anyagi szelidséggel biztatja:

— Majd eljön a nyár és meggyógyulsz . . .

— Soha!

— Ugy lesz, majd meglátod; de most már menjünk haza, a levegő kezd hűvösödni, meghülhetsz — válaszolja neje szorgoskodva és gyengéden megcsókolta.

A férfi egy két pillanatig merően fiatal neje szemébe nézett s szégyenlette azt a rettenetes áldozatot, amit a nő hoz érette. Azután lemondással viszonzotta a csókot. »Hamis csók« volt az; nem a szerelem kéjes csókja, hanem az enyészet, a halál lehelete volt . . .

séssel vádolni. Pedig Zalavármegye már több feliratában hangsúlyozta, hogy a Muraköz megmagyarosításának legelső eszközül azt tartja, hogy egyháziilag osatoltassék el Zágrábtól, mert csak így lehet hazafias érzelmű papokat kapni Muraközbe. Az utolsó feliratban a sorok között az is meg van mondva, hogy a zágrábi érsek sem tartja szem előtt a magyarság érdekeit, mert dacára annak, hogy kötelezve volna megfelelő számú magyar papnövéndéket neveltetni, a zágrábi szemináriumban magyar növendék alig van.

Igaz lehet az, hogy magyar ifjak nem is jelentkeznek, de ennek az oka aligha a magyar ifjúságban keresendő. Elvégre senki sem, de különösen a magyar ember nem szereti, ha magyarsága miatt kellemetlenkednek vele.

És azok is, akiknek érzelmei teljesen kifogástalanok a nemzeti állom és magyarság szempontjából, hallgatnak, teljes passivitásba sülyednek, mert nem egy magyar püspök mutatja nekik az utat. Nem magyar ajku vidékeken pedig a papnak apostolnak kell lenni, mint ahogy a katolikus papok apostolai a magyarságnak a tótok között.

Nem gyanúsítunk senkit, de nem szépítgetjük a viszonyokat.

Az országos sajtót tévesen informálni nem nagy dolog, de nem használunk vele az ügynek. Az »Alkotmány« levelezője pedig azt hiszi, hogy evvel jól cselekszik.

De akár mint gondolkodnak is sokan a muraközi hérdésről, mi nem szününk meg mindig azt hirdetni s azt követelni, hogy magyar papokat adjanak a népek.

Hogy a muraközi nép politikai erkölcsi teljesen korrumpáltak volna, nem hiszem. Nincs ott sem nagyobb korrupció, mint másutt. Ha minden szavazat eladó volna, Habus Mihály aligha tadott volna olyan diésőségesen bukni, hogy a kormány jelöltjével szemben 46 szavazattal maradjon kisebbségben, három napi korteskedés után. Mert alig lehet feltételezni, hogy a perlaki káplán ezereket költhetett volna a választásra.

Kétségtelen azonban, hogy a horvát nép nagyon könnyen hajlítható s kívánatos volna, hogy hazafias olvasmányok jussanak a kezébe. De hogy erre a célra egy tisztán muraközi horvát nyelven szerkesztett új lapra volna szükség, azt már tagadom.

Van a Muraköznek egy vegyes nyelvű lapja: a »Muraköz« »Medjimurje«, amely hazafias célok szolgálatában áll. Ezt a lapot kellene a nép közé juttatni, természetesen megfelelő népies tartalommal, intenzívebben szerkesztve. De feltétlenül magyar nyelven is, mint eddig.

Egy olosó és jól szerkesztett lap nagy szolgálatokat tehet, ezért a »Muraköz« tisztán néplappá kellene átalakítani. És aki tollforgató ember Muraközben van és hivatást érez magában a nép oktatására, ám álljon a sorba és dolgozzék. De tapasztalatból mondhatom, hogy nagyon nehéz az apostolokat munkára bírni.

Még néhány szót arról, hogyan magyarosodik a Muraköz.

Lélekemlő dolog az, mikor az iskolás fiúk magyarul irnak, olvasnak, beszélnek, énekelnek. A magyarosodás tehát elvitathatatlan. De fájdalom, ez csak az iskola küszöbéig tart. A felnőtt ember nem akar magyarul beszélni. Nem hall magyar szót sem otthon, sem a templomban. Legfeljebb a hivatalokban préselik ki belőle azt a kis magyarul tudást, amit el nem koptattak az évek.

A magyar állameszméhez annyiban ragaszkodik, hogy nem akar Horvátországhoz csatlakozni s tudja, hogy magyar állampolgár. Ha azonban megkérdi tőle valaki: magyar-e vagy horvát, rendszerint azt választ kapja: »Ja szom Medji murec« — muraközi vagyok. Nem meri azt mondani, hogy horvát, de nem akarja magát magyarnak vallani.

Jó, derék nép, de vezetésre szorul.

Meg vagyok róla győződve, hogy kellő bánásmód mellett jó magyar lenne valamennyi, de hogy ma még nem az, lépten-nyomon bebizonyosodik.

A muraközi ember első sorban jó katolikus. Ezért fontos, hogy jó magyar legyen a papja.

Ne tagadjuk el, hogy magyarosodás tekintetében nagyon a kezdet kezdetén vagyunk. Ne szépítsük az állapotokat. Valljunk be mindent úgy, ahogy van, mert csak így lehet céltudatos munkát végezni.

## Zalavármegye közgyűlése.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága e hó 13-án tartotta február havi közgyűlést Hertelendy Ferenc főispán elnöke alatt.

A bizottság tagjai nagyon kis számmal jelentek meg. A tárgysorozat csupa folyó ügyet tartalmazott, amelyek kevés érdeklődést tudnak kelteni. Vita egyáltalán nem volt. A monográfia ügyéhez szólt Barcza László, a faiskolák kérdéséhez pedig Békefi Lajos. A közgyűlés minden jelentősebb mozzanat nélkül, rövid idő alatt lepergett. Még dél sem volt, amikor a főispán az ülést bezárta, amelyet néhány bizottsági tag várt végig.

Az alispáni jelentést, amelyet minden bizottsági tagnak nyomtatásban megküldöttek, a közgyűlés felolvasottnak tekintette. Hasonlóképpen tudomásul vették a számonkérő szék jegyzőkönyvét is.

Az 1905. 1906 és 1907 években Zalaegerszegi működő egyenes adó felszámolási bizottságba Marton László és Nagy László rendes tagokul, Skublies Károly és Kovács László póttagokul választottak be.

Dr Dézsi Lajos egyetemi magántanár a vármegye monográfiájának megírására 1907. év végéig halasztást kért. Az állandó választmány a halasztás megadását véleményezte. Barcza László előterjesztette, hogy Dézsi Lajos nemcsak halasztást kér, hanem miután nagy elfoglaltsága miatt a monografiát rövidebb idő alatt megírni nem tudja, engedélyt kér arra is, hogy Kiss István történezt munkatársul maga mellé vehesse, amely körülmény azután a vármegye megírandó monográfiájában is kifejezést fog nyerni. A közgyűlés a halasztást megadta s tudomásul vette, hogy Dézsi Lajos a monografiát Kiss István közreműködésével fogja megírni.

Abauj-Tornavármegye feliratot intézett a kormányhoz az 1894 évi XII. t. cikknek a községi faiskolákra vonatkozó rendelkezései módosítása tárgyában. A községi faiskolák felállítására és oltáskezelésére kerestülvihetetlennek bizonyult. A felirat a törvénynek ide vonatkozó rendelkezéseit enyhíteni kéri. — Az állandó választmány Abauj-Torna vármegye álláspontját elfogadta, a felirat pártolását javasolta, egyszersmind arra való tekintettel, hogy a megyei szabályrendelet még a törvénynél is szigorúbb rendelkezéseket tartalmaz, a szabályrendelet módosítása végett bizottság kiküldését kérte. A kormányhoz intézendő felirathoz pedig felvételül kérte, hogy a faiskolák létesítése és fenntartása, valamint egyes községeknek ezen kötelezettség alóli felmentése tekintetében a vármegyének nagyobb hatáskör biztosítottassék.

Békefi Elek ez ügyhöz hozzászólva elismeri, hogy a törvényt és szabályrendeletet végrehajtani nem lehet. A faiskolák az egész országban fiaskót vallottak. De belátta a földművelési miniszter is, hogy községi faiskolák létesítése célhoz nem vezet és felesleges, ezért kijelentette, hogy ezek helyett járási faiskolákat szándékozik felállítani. Enélkül az intézkedést, hogy a vármegye minden további intézkedés nélkül várja be a kormány rendelkezését.

Árva Lajos főjegyző utal arra, hogy a felszólaló maga is elismerte, hogy a törvény és szabályrendelet végrehajthatatlan. Így ekeznie kell tehát a vármegyének végrehajtható szabályokról gondoskodni addig is, míg ez a kérdés törvényhozási úton megoldást nyer.

Csertán Károly alispán figyelmébe ajánlja a közgyűlésnek, hogy a faiskolák kérdése már régen vajudik, pedig hogy milyen üdvös eredményt lehet a gyümölcstenyésztés okszerű felkarolásával elérni, hivatkozik Sümeg-Mihályfa község példájára, amely útjait gyümölcsléekkel szegélyezte. A szabályrendelet átdolgozását elodázhatatlannak tartja.

A közgyűlés az állandó választmány javaslata értelmében határozott.

Az alispán a törvényhatósági utak befásítása iránt tervet terjesztett a közgyűlés elé. Ez a terv az államépítészeti hivatal javaslata alapján készült s megelőzőleg a járási gazdasági bizottságok, valamint a Z. G. E. mint vármegyei gazdasági bizottság is tárgyalta. — A közgyűlés a tervezetet elfogadta s kimondta, hogy a fásítás költségei az utalapot fogják terhelni. Utasította a törvényhatósági bizottság az alispánt, hogy a költségeknek az utalapot költségvetésébe való felvétele iránt intézkedjék s ezután a be-

fásítás eszközésére határidő kitűzése iránt tegyen előterjesztést.

Zalavármegye a zalaegerszegi főgimnázium fenntartásához évi 10000 koronát szavazott meg, amelyből 2000 koronát 10 évi időtartamra a nemesi és alapítványi választmány átvállalt. A tiz év letelt s a vármegye megkereste a nemesi választmányt, hogy a hozzájárulást a jövőben is adja meg. Ezt azonban a választmány megtagadta. A törvényhatósági bizottság felir a közoktatásügyi miniszterhez, hogy az évi 2000 K-t engedje el.

Az alsólvendvai és tapolezai kéményseprői kerületek megosztása tárgyában beadott kérvényeket a közgyűlés elutasította.

Az utkaparók fizetés felemelésért folyamodtak a vármegyéhez. A kérelem teljesítését a törvényhatósági bizottság megtagadta. A kereskedelmi miniszter a határozatot feloldotta s a vármegyét a kérdés újból való tárgyalására hívta fel. A közgyűlés az állandó választmány javaslatának megfelelően kimondotta, hogy az utkaparók a jövőben 5 évig 360 K, 5 év után pedig 400 K fizetést kapnak s nyugdíjaik az utadó alapot fogják terhelni.

Mezriczky Jenő szolgabírónak áthelyezési költségek címén a közgyűlés 200 koronát utalványozott.

Komlóssy Kálmán nagykanizsai mértékhibesítő tisztnek drágasági pótlék megszavazása iránt előterjesztett kérelme elutasított.

Nagykanizsán a közkórházban szemészeti osztályt állítanak fel. A város felajánlotta az ehhez szükséges helyet. Az erre vonatkozó határozatot a közgyűlés jóváhagyta. Hasonlóképpen jóváhagyott a közkórházi személyzet részére megszavazott drágasági pótlékre vonatkozó határozat.

Dr Gänger Jenő orvos oklevele kihirdetett.

Törvényhatósági jóváhagyást nyertek: *Dráskovecz* község képviselőtestületének ingatlan vétele, *Szentadorján*, *Lispe* és *Erdőhát* községeknek a szülésznői kör új beosztása, *Bottornya* községnek révhasznbér elengedése, *Szeptnek* községnek a halottkémii fizetés megállapítása, *Murakirály* községnek ingatlan vétele, az *alsólvendvai körjegyzőséghez tartozó községeknek* szervezési szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozatai.

Aranyod, Csáford, Tüskeszepentpéter, Köveskállya, Szentbékállya, Balatonhegye és Monoszló községek a körjegyző szabadság idejére vonatkozólag határozatokat hoztak, illetve a szervezési szabályrendeleteket jóváhagyás végett felterjesztették. Miután azonban a kérdés nem egyöntetűen szabályoztatott, nevezetesen a szabadságadás jogát egyik község a képviselőtestületre, másik a főszolgabíróra vagy az alispánra ruházta, a fenti községek határozataitól a jóváhagyás megvonatott egyszersmind a jegyzők szabadságidejének egyöntetű szabályozása végett javaslat kidolgozására bizottság küldetett ki, amelynek tagjai az alispán, főjegyző, főügyész, árvaszéki elnök, központi főszolgabíró, Bogyay Máté, Koller István, Barcza László, Legáth Kálmán, Nagy László.

Jóváhagyattak: *Kerkaszentmiklós* községnek ingatlan vétele tárgyában hozott határozata; *Tagyon* hegyközség rendtartási szabályzata; *Zalaegerszeg* r. t. városnak ág. ev. templom részére telek adományozása s ingatlan eladása tárgyában, *Csáktornya* nagyközségnek az adóügyi jegyző lakbérének megállapítása, *Csesztreg* községnek a jegyző, lak építési költségeinek visszatérítése és körjegyzői lakbér illetmény módosítása, *Ukk* községnek ingatlan vétele, *Alsó- és Felsőszid* s *Szentgrót polgárváros* községeknek a fogyasztási adójutalék, *Keszthely* nagyközségnek ingatlan eladása, *Opporovecz* községnek földbér törlése, *Bukovecz* községnek adójutalék hovatfordítása, *Bottornya* községnek pótdadó törlése, *Szentadorján*, *Erdőhát* és *Lasztonya* községeknek a községbíró fuvarátalány tárgyában hozott határozatai, *Sümege*, *Csáktornya*, *Keszthely* és *Nova* községeknek pótdadó törlése, *Alsódomboru* községnek malombér elengedése és kölesön felvétele s a tárnoki aljegyző lakbérének felemelése tárgyában hozott határozatai.

*Alsólvendva* köz-ég vágóhídi rendszabályait a közgyűlés a vágatási idő, rituális vágások stb. tekintetében módosítva hagyta jóvá.

A közgyűlés jóváhagyta: Nagykanizsa város képviselőtestülete által néhai Knauz Boldizsár iskolai alapítványára vonatkozó véghatározatát; a Blau Pál-féle alapítvány alapító levelét; Nagykanizsa városnak Benedek Julitól és Zalay Gizellától vásárolt ingatlanok vételére vonatkozó határozatait; a Déli vasutttársasággal kötött csere-

szereződést; a rendőrbiztos megtakarított fizetésének hovatfordítására vonatkozó és Kálóczy József főgimnáziumi rajztanár szabadságolása és helyettesítése ügyében hozott határozatokat.

A törvényhatósági bizottság azon határozatát, mellyel a tisztviselők fizetésének rendezése által felszabadult 1.6%-os pótdadó s a gyámpénztári tartalékalap jövődelméből a vármegye igazgatási költségeire lekötött összeg hovatfordítása tárgyában határozott, nevezetesen amellyel kimondta, hogy a megszavazott és behajtott összegből a korpótlékokat 1904 évre a tisztviselőknél kiutalja, a belügyminiszter feloldotta s kimondotta egyszersmind azt, hogy csak állandó jellegű pótlékok megszavazásának lehet helye s hogy az 1.6%-os pótdadó csak az előirt formák betartásával és névszerinti szavazással fordítható a törvényhatósági bizottság által megjelölt célokra. Az ezen miniszteri döntés folytán szükségessé vált határozatok előkészítése végett újból bizottság küldetett ki, amelynek tagjai ugyanazon bizottsági tagok, akik az előbbi határozat előkészítésében részt vettek.

### A közigazgatási bizottság ülése.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága e hó 14-én tartotta február havi ülését Hertelendy Ferenc főispán elnöklete alatt.

Az ülésen több folyó ügyet intéztek el, amelyek a nyilvánoságra nézve közérdekkel nem bírnak s a szakelődök jelentéseit hallgatták meg.

Ezekből a jelentésekből közöljük a következő adatokat.

*Az alispáni jelentés.* A közigazgatási bizottsági ülésnek egyik érdekes pontja volt az alispán fél éves jelentése az 1904. év második feléről.

A belügyminiszter ugyanis elrendelte, hogy a vármegye alispánjai a jövőben fél évenként tegyenek jelentést a közigazgatási bizottság utján; egyben megjelölte, hogy a jelentések eltérőleg az eddigiektől, különösen arra terjeszkedjenek ki, hogy az egyes törvények és azokon nyugvó jogszabályok mennyiben váltak be az életben, mik a hiányai, minő akadályok merültek fel azok végrehajtása alkalmával; továbbá minő intézkedések volnának szükségesek oly esetekben, melyekre eddig hatósági intézkedések nem történtek stb.

A jelentés első sorban azokról az intézkedésekről számol be, melyeket a vármegye kezdeményezőleg indított meg. Így felemlíti Muraköznek egyházi szempontból a zágrábi egyházmegyétől való elcsatolása tárgyában az országgyűléshez intézett feliratát, amelyben foglaltak a jelentés kapcsán újonnan feleleveníti; kiterjeszkedett továbbá a cigánykérdés tárgyalására, amelynek folyamán kívánatosnak tartotta a cigány gyerekeknek az állami menhelybe való szállítását, a 15. éven felülieknek pedig állami gazdaságokba és gyárakba való elhelyezését; szükségesnek véli a cigány-karavánokat lovaiktól megfosztani, hogy az ide s tova való vándorlás megnehezíttessék.

A jeleltés feltárta azokat a parancsoló okokat, melyek kívánatosnak teszik, hogy a r. t. városokban a rendészet a csendőrség által gyakoroltassék; reámutatott a a bejelentő hivatalok felállításának szükségességére.

Különösen fontos teendőnek jelezte a jelentés a közegezségről szóló 1876: XIV. t.-cikknek újonnan leendő alkotását; különösen a tébolyda ügy és a trachoma ügy radikális megoldását.

Foglalkozott továbbá a kivándorlás kérdésével. Ennek során felhívja a belügyminiszter figyelmét azon jelelésre, hogy a kivándorlásról szóló törvényeikk életbe lépte óta a kivándorlás vármegyénk területén rohamosan emelkedik, amelynek okát főképp a költözködési jognak feltétlenül való respectálásában látja. Csökkentésére szolgálnának a mezőgazdasági munkások közvetítése oly vidékekre, ahol munkáshiány van és a helyes telepítések.

Foglalkozik a jelentés az állampénztárak és a p. ü. i. m. r. számvevőség eljárásának nehézségeivel, rámutatott amaz ellentétre, mely a községi törvény 143. §-a és a számvevőségi eljárási utasítás 58. §-a között van, melynek megszüntetése iránt a belügyminiszterhez tesz előterjesztést.

Rámutat továbbá a jelentés ama jogbizonytalanságra, amely a felekezeti tanítók javadalma, a felekezeti iskolák fenntartása körül felmerült vitás kérdések felebbvitelére folytán beállott. Ennek kapcsán foglalkozik a jelentés az egyházioktatási okmányokkal is; különösen szükségesnek látja,

hogy azok átvizsgáltsanak, mert azokban foglalt régi szabályok nem felelnek meg a mai életviszonyoknak. A kath. autonómiát sürgeti a jelentés; annál is inkább, mert a felekezeti és a községi ügyek teljes szétválasztása ma már elodázhatatlan; de addig, míg kath. hitközségek nincsenek, a szétválasztás keresztlül nem vihető.

Sürgeti továbbá a jelentés a közigazgatási szabályok, melyeknek ma már legió a neve, átvizsgálását és rendszeres összegyűjtését; továbbá a közigazgatás gyorsítását előmozdító távbeszélő hálózatnak létesítését.

Kiterjeszkedik azon okokra is, amelyek a vizsgai törvény módosítását teszik szükségessé, annál is inkább, mert ép ez a törvény az, mely az életbe legkevésbé ment át és végre nem is hajtható. A Zala, Mura és Dráva garázdálkodásait megakadályozandó, a vizszabályozó társulatok létesítésének és fennállásának az állam részéről való megkönnyítését kívánatosnak mondja.

A kötelező biztosítás életbeléptetését, a szőlőhegyekben való lakhatás korlátozását, a mezőrendőrségi törvény módosítását, a gazdasági vetőmagvakhoz, jó tenyészállatokhoz, valamint joggazdasági gépekhez való könnyen hozzáférhetést előmozdító állami intézkedés szükségességét és alkotását tartja elsőrendű szükségletnek különösen kisgazdáink érdekében.

Közoktatásüggyel is foglalkozik a jelentés, nevezetesen vármegyénkben a muraközi iskolákban a magyar nyelv gyümölcsöző tanítása és terjesztése iránt tesz javaslatot; az elemi iskolai tanítók fizetés javításával foglalkozik, valamint az államsegélynek az iskolák építésére leendő kiterjesztése szükségességével. Végül kéri a minisztert, hogy az új népiszkolai oktatásról szóló törvényjavaslat küldessék meg valamennyi vármegye közigazgatási bizottságának.

Az ipartörvény módosításának szükségességére is rámutat, különösen a segédek és munkaadók közötti viszonyok szabályozására.

Az italmérsi üzletek átvizsgálását és lehető csökkentését kéri a minisztertől.

Az állategészség ügyet is feleleli a jelentés. Nevezetesen az állatok származásának bejelentését tartja szükségesnek; valamint a járulat-levelek kiállításának tisztán hatósági közegekre való bizását.

A gyámpénztárral is foglalkozik a jelentés és ennek kapcsán azon felterjesztést teszi a belügyminiszternek, hogy az árvatárba elhelyezett pénzek állampapírokba is fektethetők legyenek. Felterjesztést tesz az árvaszéki elnök utálatványainak felemelése iránt, hogy annál intenzívebb felügyelet gyakoroltassék a községi gyámügyekre.

A börtönüggyel is foglalkozik, különösen kiküszöbölendőnek tartja a fegyházakban az iparűzést, mely a kisiparosoknak okoz versenyt; hanem igenis a mezőgazdasági téren tartja célszerűen foglalkoztatathónak a rabokat, annál is inkább, mert a rabokkal annyira elkerülendő érintkezést egymás közt esakis a gazdasági munkával való foglalkozásnál lehet elkerülni.

A jelentés befejezésével Barcza László mondott köszönetet a jelentést előterjesztő főjegyzőnek és indítványozta a jelentésnek kinyomtatását. A közigazgatási bizottság a hivatalos lapban rendelte el a közzétételt.

*Közegezségügy.* Zalavármegye területén 1905. év január havában az időjárás az időszaknak megfelelően hideg, szeles és száraz volt, kevés csapadékkal, amely körülmény az egészségügyet hátrányosan befolyásolta.

Sem a felnőttek, sem a gyermekek közegezsége nem volt kielégítő, mert a légző szervek közönséges hurutja és sztróványos lohja mellett az influenza miatt megbetegedések száma igen nagyra emelkedett, azonban ezen utóbbinak lefolyása sokkal enyhébb és rövidebb ideig tartó volt, mint az évekkkel ezelőtti járványoknál, úgy hogy a megbetegedési esetek legnagyobb százaléka gyógyulással végződött.

Fertőző bántalmak közül előfordult: ronesoló toroklob 40, hasi hagymáz 4, kanyaró 296, vörheny 173, hőkhurut 1, bárány himlő 8, gyermekágyi láz 5, fültőmirigylob 8 esetben.

Rendőri boncolás 2 esetben teljesítették, a melyeknél a halál oka szivszélhűdés volt.

Hullaszemle előfordult 9; súlyos sértést bejelentettek 7 esetben.

Öngyilkosságot négy egyén követett el; és pedig három (Török Gergely 65 éves nyirádi lakos, Sümegei József 54 éves gyulakeszi lakos és Móróc József 17 éves kaczorlaki lakos) felakasztották magukat; Pecsét Dánielné légrádi lakos pedig villót ivott.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak öt egyén esett áldozatul; és pedig három (Szipőcs István 56 éves baki lakos, Weisz Adolf 63 éves récsesi lakos és Dollár Márton 6 éves dráva-csányi lakos) megfágytak; Hergovics Ferenc 60 éves nagykanizsai lakos agyrázkodás következtében halt el és Szép Ilona 52 éves bányavári lakost a vonat gázolta el.

Szerencsétlen szülés háromszor fordult elő.

Elmekórt 4 esetben jelentettek be. Három elmeorvosintézetbe szállítottak, egy pedig megfigyelés alá helyeztetett.

Hét éven alóli gyermekek orvosi gyógykezelését 59 esetben mulasztották el.

A kir. tanfelügyelő jelenté, hogy január hónapban meglátogatta a tüköszentpéteri, türjei, batyki, szalapai, zalabéri r. kath. és izr. iskolákat; a zalaszentgróti és eszabrendeki áll. fiú- és leányiskolákat. Zalamegyén tárgyalta a gondnoksággal az állami iskola ügyében. Meglátogatta a szobotizsai és turosiszei állami elemi iskolákat. Orehovizán a tanítói lakás érdemében a gondnoksággal és előjárósággal, Ráczykanizsán pedig a járásorvossal s a gondnoksággal az állami iskola bérhelyisége ügyében tárgyalta.

Meglátogatta a muraszentkereszt, muraszardahelyi, muraszentmártoni, murasiklósi és strelecezi iskolákat, a zalaegerszegi kereskedelmi tanonciskolát s a két városi kisdudovát.

Az alsólendvai polgári fiúiskola mellé építendő tornacsarnok ügye folyamatba tetetett.

A kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy 1905. év január havában befolyt: egyenes adóban 106.412 K 55 f; hadmentességi díjban 937 K; dohányjüvedékben 205.708 K 06 f; bélyeg- és jogilletékben 43.975 K 62 f; illetékegyenértékben 1892 K 07 f; fogyasztási- és italadóban 104.383 K 13 f; italmérési illetékben 9809 K 37 f; sójüvedékben 9711 K 81 f.

A befizetés a múlt év január havához viszonyítva egyenes adóban 62.570 K 16 f-rel kevesebb; hadmentességi díjban 877 K 57 fillérrel kevesebb; dohány jüvedékben 2951 K 52 fillérrel több; bélyeg- és jogilletékben 23558 K 51 fillérrel kevesebb; illeték egyenértékben 728 K 85 fillérrel több; fogyasztási és italadóban 49.031 K 69 fillérrel több; italmérési illetékben 444 K 76 fillérrel több; sójüvedékben 10849 K 51 fillérrel kevesebb.

Leírtak január hóban: egyenesadót 19664 K 43 fillért; hadmentességi díjat 291 koronát.

Fizetési halasztást 5 esetben, ideiglenes házaad mentességet 13 esetben engedélyeztek.

Az államépítészeti hivatal főnökének jelentése szerint az állami és törvényhatósági közutak állapota az elmúlt hóban kifogástalan volt, a nagy száraz hideg következtében az ut felülete befagyott és jól járhatóvá vált. Csakis azon részeken, ahol az őszi terítésből még be nem járt fedanyag volt, ez elzuzódott és részben az ut árkaiba szóródott. Ilyenkor látható a délnémetországban divó eljárás helyesége, hogy a fagy beálltával az utkaparók a még be nem járt fedanyagot ismét halmazba rakják s csakis a fagy felengedése után ágyazzák ismét a képződő kerékvágásokba.

A közlekedésre káros elemi események s a télen várható hófúvatok nem fordultak elő.

Építési munkák az elmúlt hóban a hideg időjárás miatt ugyiszólván szüneteltek. Csakis a Pécs-Varasdi állami közuton levő 37. számú fabid padlózata javítottatott és a muraszardahelyi Murahid mederpillérének alapozása volt, nagyon lassu előhaladással, folyamatban.

Az utrendőrség terén említésre méltó mozzanat nem fordult elő.

Az utkaparók a nagy hideg, fagyos időjárás miatt csakis az utmenti fák nyelésével és bokrok irtásával voltak elfoglalva.

## Hivatalos-rovat.

Herényi Ferenc és társai zalaegerszegi lakos hentes iparosok kérelmére Zalaegerszeg r. t. város tanácsa, mint elsőfoku iparhatóság figyelemzteni azon zalaegerszegi lakosokat, akik idegenektől vett sertések hizlalásával foglalkoznak avégből, hogy ezeknek szalonáját, husát és zsírját elárúsítsák s a sertés hus elárúsítását mintegy üzletszerűen gyakorolják, hogy feljelentés esetén őket az I-ső foku iparhatóság mint jogosulatlan iparüzőket az 1884. évi XVII. t.-c. 156. §-a értelmében esetről-esetre 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fogja sújtani.

Várhidy Lajos polgármester.

## Hírek.

**Kinevezés.** Fehér József nagykanizsai királyi törvényszéki jegyző a esáktornyai királyi járásbíróshoz albíróvá, — Harkányi József letenyei járásbíróshoz aljegyző jegyzővé neveztetett ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Haman Domokos, okleveles tanítói azorehoviezei állami elemi iskolához rendes tanítóvá kinevezte.

**Áthelyezés.** Kerkápoli István csurgói királyi járásbíróshoz végrehajtó hasonló minőségben a tapolcai kir. járásbíróshoz áthelyeztetett, — Kasselbauer Olga a nagykanizsai áll. elemi iskolához rendes tanítónőnek áthelyeztetett.

**A Zalaegerszegi Gazdasági Egyesület** folyó évi március hó 13-án d. e. 10 órakor Zalaegerszegen saját helyiségében rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. 1904 évi elnöki jelentés. 2. Számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Az 1901 évi december hó 1-én választott igazgató választmány lemondása és új igazgató választmány megalakítása. 4. Lemondás folytán üresedésbe jött egyesületi titkári állásnak választás utján történő betöltése. 5. Folyó ügyek és indítványok.

**Esküvő.** Horváth Győző zalaegerszegi kereskedő e hó 19-én tartja esküvőjét Kummert Erzsikével Sárváron, Kummert Ákos uradalmi intéző kedves leányával Földváról.

**Eljegyzések.** Paál Pál rendőrbiztos jegyet váltott Bence Rozáliával, Bence József olakúlvárosi gazdálkodó leányával. — Banos Vince szabómester eljegyezte Horváth Juliskát helyben.

**Uj gazdasági tudósító.** Szenzemsy Gyula monostorapáti lakos a tapolcai járás területére gazdasági tudósítói tiszttel bízott meg.

**Városi ügyek.** Zalaegerszegen komolyan foglalkoznak avval a kérdéssel, hogy végre megvalósulhasson a városi tisztviselők régi óhajta: a nyugdíjalap. A bizottságokon már keresztül ment a dolog. A tervezet szerint a város a nyugdíjalap részére 50 ezer koronát ajánl fel, olyformán azonban, hogy a tőkét nem fizeti meg, hanem annak csak évi kamatait fizeti fel a költségvetésbe. A tisztviselők olyan mérvben járulnának hozzá a nyugdíjalaphoz, mint a vármegyealkalmazottai. A tervezetet kinyomatják s minden képviselőtestületi tagnak megküldik, tehát a kérdés csak kellő tanulmányozás után kerül a közgyűlés elé. — A másik komoly terv a közbiztonsági szolgálatnak a csendőrséggel való ellátása. A bizottság azt a javaslatot terjeszti a képviselőtestület elé, hogy a belügyminiszterhez irjon fel a városi csendőrség felállítását. A reform, ha keresztülvihető lesz, nem csak közrendészeti szempontból fontos, hanem a városra nézve jelentékeny megtakarítást is eredményezne.

**Az izr. templomban** a péntek esti istentisztelet további intézkedésig 1/6 órák kezdődik.

**Nagy idők tanuja.** Vörös Pál pénzügyigazgatósági tisztviselő, 48-as honvéd, tegnap rövid szenvedés után elhunyt. A magyar ruhás, daliás kinézésű ősz embert Zalaegerszegen mindenki ismerte s részvétellel értesült váratlan haláláról.

**Gyűjtés a József főherceg Sanatórium javára.** A zalaegerszegi polgári leányiskola növendékei, Kászonyi Mihály igazgató buzdítására, a József főherceg Sanatórium egyesület javára gyűjtést indítottak, amelynek eredményét alább közöljük. Nem mulaszthatjuk azonban el, hogy a legmelegebb elismeréssel ne adózzunk Kászonyi Mihály igazgatónak s a tantestület tagjainak, akik növendékeik szívében az emberbaráti intézmények iránti szeretetet, a nemes célokért való lelkesedést felébresztették. A nők lelke fogékony a jótékony erényre iránt s aki ezt az erényt, amely sok könyvet töröl le és sok nyomort enyhít, gondos szeretettel ápolja, a szegények és nyomorultak halálját s a társadalom elismerését szerzi meg. Azok a jószívű leányok pedig, akik az emberiség nyomorultjai nevében szedték össze az alkimizna filléreket, soha se feledjék el azt, hogy aki az örök szeretet nevében beszél hozzánk, azt kövessék; aki az örök szeretet nevében kér, attól a fillért meg ne tagadják s aki az örök szeretet nevében ad, azt megáldja az Ur, akinek igéje ezt tanítja: szeresd felebarátodat. Áldja meg az Isten a gyűjtőket s mindazokat, akik szenvedő embertársaikon segíteni iparkodnak. — A polgári leányiskola gyűjtéséről az igazgató ur a következő elszámolást küldte hozzánk:

A József főherceg Sanatórium-Egyesület javára Lukács György elnök, főispán felkérésére gyűjtést

tést rendeztünk a vezetésünk alatt álló állami polgári leányiskola növendékei körében, s a tanulók gyűjtéséről a következőkben számolunk el:

Első osztály növendékei közül: Csertán Margit 21, Szalay Mariska 7, Neumann Melánia 6, Vöczköndy Margit 3, Ragendorfer Julia 1, összesen 38 darab sorsjegyet adtak el.

Második osztály tanulói közül: Obersohn Szidónia 4, Domokos Irén 15, Richter Stefánia 8, Rechnitz Irén 4, Steiner Hermin 4, Heina Jolán 2, Stahlberg Izabella 11, Weisz Teréz 6, Dombi Erzsébet 1, Steiner Gizella 4, Nagy Irén 10, Lusker Etel 2, Salamon Mária 15, Lőy Juliska 8, összesen 91 drb sorsjegyet adtak el.

Harmadik osztály növendékei közül: Czinder Margit 8, Haják Mariska 12, Horváth Jolán 12, Balássy Ilona 11, Szirmay Alice 4, Gyarmati Ella 10, Halász Erzsébet 10, Krizmanich Margit 18, Adamik Ilona 1, Gryneusz Gizella 7, Völfer Mari 1, Stern Juliska 6, Kovács Irma 3, Árvay Emilia 2, összesen 96 drb sorsjegyet adtak el.

Negyedik osztály tanulói közül: Isoó Lenke 8, Molnár Ilona 10, Fischer Irma 13, Horváth Ilona 5, Klein Jolán 8, Lövinger Jolán 10, Krampatis Ilona 5, Polgár Margit 5, Kosztelitz Margit 5, összesen 67 darab sorsjegyet adtak el.

A négy osztály együttes gyűjtése 292 darab sorsjegy 292 korona értékben.

Ezen összeg, mint a zalaegerszegi állami polg. leányiskola növendékeinek gyűjtése, a József főherceg Sanatórium-Egyesület elnökének beküldetett. Zalaegerszeg, 1905. február 15. Kászonyi Mihály igazgató.

**A zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör** tegnapi hangversenye fényesen sikerült. A közönség meleg érdeklődéssel kíséri a kör fejlődését s hangversenyét tömegesen látogatja. Tegnapi is szülfölva volt a terem s az elismerésből bőven jutott a működőknek, különösen pedig Sándor Zsigmondnak, aki a zenekart dirigálja, az énekszámokat betanította s remek hegedű szólójával is gyönyörködtette a publikumot. Lapunk zárta-kor részletes tudósításunk még nem volt, azt tehát a jövő számra kellett halasztanunk.

**A kórházi telefon.** A közúti telefon hálózatnak városunkban történt megnyitása alkalmával a pécsi pósta- és távirtda igazgatóság a helybeli közkórház külön távbeszélőjének lebontását rendelte el azon okból, mert fenntartásának célja eletselt. Mivel azonban a telefon a kórházat az orvosokkal s a gyógyszerárakkal köti össze és így humanisztikus szolgálatot teljesít, a város a kereskedelmi minisztert arra kérte, hogy ennek a távbeszélőnek a meghagyását engedélyezze, a mit minap a városhoz intézett leiratában teljesített is. Így tehát a kórházi telefon továbbra is megmarad.

**Közgyűlés.** A zalaegerszegi izr. hitközség kebelében fennálló »Maskil El Dak« betegsegélyző egyesület folyó hó 12-ére hirdetett évi rendes közgyűlést nem tarthatta meg, mert az egyesület tagjai nem jelentek meg az alapszabályokban meghatározott számban. A tisztújítást azonban megejtették, mely alkalommal megválasztották: elnöké Breisach Sámuel, alelnöké Grünbaum Ferenc, pénztárnokká Grünvald Lajos, ellenőré Berger Miksa, gondnokokká Kohn Salamon és Weiser Jakab. Választmányi tagok lettek: Fuchs Samu, Boshán Gyula, Rosenberg Zsigmond, Pauk Ede, Weinberger Hermán, dr. Obersohn Mór, Fürst Sándor, Schütz Sándor, Heinrich Lipót, Fischer Pál, Schwarz Mór lisztkereskedő és Garai Lipót. Az egyesületnek 72 tagja van. Vagyonai kimutatása a következő: 1903. évi pénztári maradvány 156 korona 02 fillér, 1904. évi bevétel 579 korona 64 fillér, összesen 735 korona 66 fillér. 1904. évi kiadás 425 korona 62 fillér, maradvány 310 korona 04 fillér. Van az egyesületnek 2415 korona törzsvagyon, mely részint sorsjegyekből, részint pedig takarékpénztári betétekből áll.

**Szórakoztató est.** A helybeli kereskedő ifjak önképző köre f. évi március hó 4-én szórakoztató estét rendez. Közreműködnek: prágai elsőrangú művészek, Udvardy Imre szellemes felolvasást tart. A mulatság iránt városszerinte nagy az érdeklődés úgy, hogy méltán lehet arra számítani, hogy mint minden évben, úgy az idén is fényesen sikerül a kereskedő ifjak mulatsága.

**Nepprajzi kincseink gyűjtése** cím alatt Sági János, a Balatoni Múzeum öre, a Keszthelyi Hírlap s. szerkesztője 60 oldalas füzetet írt, melyet a Balatoni Múzeum Egyesület adott ki. Az érdekes füzet szakértelemmel, lelkesedéssel buzdít a nepprajzi kincsek megbecsülésére és gyűjtésére. A füzetet Tóth Bélának, a Pesti Hírlap mult vasárnap tárcéja nagy elismerésben részesíti. Azoknak, akik a Balatoni Múzeum hazafias célját gyűjtésükkel felkarolni akarják, az egyesület a füzetet díjtalanul küldi meg. A

füzetből egy részt a legközelebbi számunkban közlünk s ezután is felhívjuk olvasóink figyelmét az állam felügyelete alatt álló, szép jövő elé néző intézmény pártfogására.

**Gyászír.** Tschürtz Aurél p. ü. titkár folyó hó 15-én d. u. 4 órakor élete 58-ik évében Miskolcra elhunyt. Az elhalt földi maradványait Zalaegerszegre szállították s itt temették el. Halálát neje, Kummer Paula és kiterjedt rokonsága gyászolja.

**Helyreigazítás.** A zalaegerszegi ipartestület közgyűlési meghívóján feltüntetett iparágankénti tagok névsorából Nagy József sütő mester tévesen kimaradt, amit ezzel helyreigazítottunk. — Az elnökség.

**Gazdasági háziipari kiállítás Tapolcán.** A földmivélsügyi m. kir. miniszter anyagi támogatásával már az ötödik gazdasági háziipari tanfolyam tartott folyó évi januárban Tapolcán. Az ideai tanfolyam új anyagot, a faragást ölelte fel, a gazdasági ismételő iskolai tanulók pedig a kefékötést gyakorolták. A tanfolyam végével a (mult vasárnap) a készített munkadarabokból kiállítást rendezett annak felügyelője, melyet a gazdaközönség egész nap folyamán érdeklődéssel látogatt. A készített munkadarabok nagy száma, tiszta és szabályos kivitele csak szorgalmas, törekvő kezek munkája lehetett. Folyó hó 13-án délelőtti tanfolyam felügyelője kiosztotta a munkadarabokat, a résztvevőket a további szorgalmas munkára serkentve, egyben hálaírást írt a földmivélsügyi kormány és a megyei gazdasági egyesület iránt.

**Az iparos ifjak estélye.** A zalaegerszegi iparos ifjuság önképző egylete 1905. február hó 19-én a Korona szálló emeleti helyiségeiben, saját céljaira felolvasás-, szavalás-, ének- és műkedvelői színi előadással egybekötött zártkörű táncestélyt tart. Belépő-díj: ülőhely az I.—III. sorban 2 korona, a többi sorokban 1 korona 60 fillér, állóhely 1 korona 20 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók Schütz Sándor és Fia s Reisinger és Eisner urak divatárú üzletében. Műsor: A karaközörsöki irodalmi társaság évszázó közgyűlése. Humoros felolvasás, tartja Balaton Sándor. Magyar népdalok. Éneklő Lakics Anna k. a. Szavalat. Tartja Udvardy Imre. A beteg. Vigjáték 1 felvonásban. Irta Dumanoir. Rendező Balaton Sándor, sugó Martinek Lajos. Szereplők: Fangler Ferenc, Szalay Samu, Szilágyi Mariska k. a., Gecsövicz Mariska k. a., Péntek Ernő.

**Farsang.** A nagykanizsai izr. jótékony nőegylet fényes táncestélyt rendezett a Casinó termeiben. Az estély mindvégig a legkedélyesebb hangulatban folyt le, ami Vidor Samuné urasszony érdeme. Az anyagi eredmény szinte meghaladta a várakozást A tiszta jövedelem meghaladja az 1000 koronát. A közönséget egy érdekes látványossággal is meglepte a rendezőség. A fátyoltáncot mutatta be a fiatal hölgyek kedves csoportja. A nézőtér amfiteatrálisan volt díszítve s virágokkal gazdagon ékesítve. Ebben a keretben remek szép volt a leányserég bájos táncja, amelyet a közönség zajos tetszésnyilvánítása közben ismételt meg. A táncot Mayersberg Frida kisasszony tanította be, akinek akkora volt a sikere, mint akár Zalaegerszegen a »Babatündér«-rel. — A négyeseket 80 pár táncolta.

**Közgyűlés.** A helybeli jótékony nőegylet ma, vasárnap délután 1/2 3 órakor, az izraelitai hitközség Csányi-utcai tanástermében tartja évi rendes közgyűlését.

**Nyilvános köszönet.** A zalaegerszegi takarékpénztár részvénytársaság az állami főgimnázium segítő egyesülete céljaira 20 koronát küldött, amely adományért halás köszönetet mond az igazgatóság.

A zalaegerszegi takarékpénztár részvénytársaság 40 koronát és a központi takarékpénztár 70 koronát volt szíves a karácsonyfa egyletnek adományozni.

A zalaegerszegi takarékpénztár 70 koronát, a zalamegyei központi takarékpénztár 30 koronát adott a Nőegylet részére, mely kegyes adományért leghálásabb köszönetét fejezi ki s nőegylet elnöke.

A népkönyha részére adakoztak: a zalaegerszegi takarékpénztár 70 koronát, a központi

takarékpénztár 70 koronát, mely kegyes adományokért halás köszönetét fejezi ki a népkönyha nevében dr. Isóó Jánosné.

A zalaegerszegi takarékpénztár r. t. a zalaegerszegi ipartestületnek 10 koronát adományozott, Schwarz Mór sütő ur Nagy Dezső főpincér névnap estélyén 2 koro: a 40 fillért volt szíves az elagott iparosok alapjára gyűjteni. Fogadják a nemes szívű adakozók az ipartestület leghálásabb köszönetét.

**Pénzügyintézetek.** A nagykanizsai kereskedelmi és iparbank harmincadik üzletévére vonatkozó mérlege szerint a 400000 K részvénytőkével alakult intézet váltótárcájának állománya a múlt évben 374.996 K 96 fillért tett ki; adóssai 599 119 K 39 fillérrel szerepelnek, előleg kölcsöne 114.245 K, értékpapírja 98.692 K 50 f volt. A tartalék alap 35.403 K 60 fillért tesz ki, betétje van betét könyvecskére és folyó számlára 579.322 K 55 f. A tiszta nyereség 23.019 K 51 f, amelyből 1200 K leírásokra, 12% az igazgatóság és felügyelő bizottság jutalmazására, 2596 K 31 f a tartalékalapra fordítatik, 604 K 80 f a jövő évi számlára átvitetik. Egy részvényre 8 K osztalék jut.

A Keszthelyvidéki Takarékpénztár február 7-én tartotta rendes évi közgyűlését. Az elnöki megnyitót után előterjesztették az igazgatósági jelentést, melyet a közgyűlés egyhangúlag elfogadott. E szerint a kimutatott 28.652 K 89 f nyereségből különböző tartalékalapok gyarapítására 8.500 K fordítatik. Az 1904 évi szelvények beváltására 16.000 K 04 f, a fölszerelés leírására 1001 K 04 f, jótékonyokra, adományokra 300 K, a jövő év számlája javára 2851 K 85 f. Az intézet szelvényei egyenkint 32 K-val fognak beváltatni. Végül a közgyűlés mind az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak, valamint a tisztviselőknak buzgó munkásságukért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

**Megfagyott.** Tamás János felsőhármelléki lakos mult hétfőn Keszthelyen volt. Ittasan igyekezett hazá. Utközben felült ismerősének kocsjára. Mikor a sármelléki berekhez érték leszalt, mert a berken keresztül vezető gyalogut rövidebb, ezért amazon akat hazajutni. Tamás beleesett a befagyott vízzel telt árokba. A jég leszakadt alatta, s ő nyakig ült a vízben. Ittáságában tehetetlen volt magával. Egy arra járó szentpéteruri ember rá akadt a még élő Tamásra, akit a mélyebb árokból legymaga kihuzni nem tudott. Segítségért ment tehát a legközelebbi majorba. Mire innen d. u. 5 óra felé a helyszínére érték, Tamás a vízben megfagyott.

**Lopott tehén.** Novák Antal turesisei lakos a folyó hó 3-ikán tartott esáktornyai vásárra egy 8 éves fehér szőrű tehenet hajtott fel. A tehenre akadt esakhamar vevő. 210 koronáért kelt el, s ugy egyeztek meg, hogy a vevő azonnal kifizetett 100 koronát, a többit pedig az átíratás után. Novák a járlat levelet a 100 korona átvétele után oda adta a vevőnek, maga míg az átíratás tart, elment kötelei venni. Mikor a kötelei-vevőből vissza érkezett, sem a vevőnek, sem a tehennek semmi nyoma nem volt; a legjobb pedig az, hogy az eladási ár hátralékának ilyen szintén nyoma veszett. Ismeretlen volt a vevő s így a szegény ember még a helyes személy-leírását sem igen tudta megadni, minek folytán azután a keresés és kutatásnak még maig sincs eredménye.

**Meglopták.** Bizsók István zalaegerszegi cipész mester a vásárban árulgatta cipőit. Mialatt vevőivel alkudozott, valaki lekasztott a szegről egy pár női cipőt, mit Bizsók csak jó későn vett észre. Azonban mégis elment a rendőrségre, melynek egyik tagjával addig járta a vásárt, a míg Szabó Anna szepetki lakos személyében rá akadt a tolvajra, a kinél a cipőket meg is találta.

**A csavargó.** Trenesén István vándorló lakatossegéd napokon át tartózkodott városunkban, a hol a kevésbbé ellenőrzött utcákon koldulgatott, este pedig elmuiatta azt, a mit nappal kapott. Egyik rendőrnek azonban feltűnt a csavargó toprongyos alakja, bekísérte és betekintett munkakönyvéből azt lehetett megállapítani, hogy ez a jó madár évek óta nem dolgozott, hanem folyton koldulgatott és így tartotta fenn magát. Most eltoloncolták hazájába.

**Fiatall betörő.** Tömböly József tapolcai asztalos iparos tanuló folyó hó 13-án déiben a tapolcai községházán a bíró szobájába ment s ott az íróasztalt felfészítve, belőle 120 korona 70 fillért

ellopott. A gyanu esakhamar reá terelődött, mert ugyanaznap délelőtt ő látta, hogy a községbíró pénzt tart íróasztala fiókjában. A gyanu nem volt alaptalan, mert a fiatal bűnös, kit épen az iparos iskolai tanórák közben hívtak ki az iskolából, mindent töredelmesen bevallott. Az ellopott pénz néhány korona hiányával megkerült, amit ugyan- csak az ipariskolában rejtett el.

A „Muraközi Múzeum“ számára Fejér József mérnök ur ismét egy értékes régiséget, régi horvát nyelven nyomtatott „Urbarium“ című füzetet küldött. A füzet 1750-ben készült s az akkor divatban volt magyar írásmód szerint telve volt magyarból átvett szókkal, mint pl. kabal (kőből), hatar, gutya, vam, harminca, hegyvam, fuar (fuvar) akov (akó), birsag (birság), perh (per) stb.

**Bálint vásár.** A folyó hó 14-ére esett országos vásárunk várakozáson felül roszul ütött ki. Tizenegy fokos hidegben nem igen mutatkozott kedv a vásárra jövésre. Még reggel 8 órakor alig lehetett idegent látni a kirakodó vásáron, mely később is néptelen maradt. Az a néhány sátor, a mit a helybeli iparosok és kereskedők építettek, üresen tátongott, nem mutatkoztak vevők. Az állatvásáron élénkebb volt az élet. Felhajtás szép számban volt. Vevő is volt, csak hogy olyan magasra tartották az eladók állatjaik árát, hogy sok idegen vevő üresen távozott. Innen magyarázható a zsbivásár forgalmának a esekélyesége is. Felhajtottak 52 db bikát, 442 db üszőt, 554 db tehenet, 545 db tinót, 235 darab borjút, 400 db lovat, összesen 2000 darabot. Ezekből eladtak összesen 920 darabot. Feltűnő jelenség, hogy míg más vásárokról tömegesen szállítottak állatokat külföldre, a jelen alkalommal alig 1—2 darabot irányítottak az ország határain túl eső városokba. Az eladási árak következőképpen alakultak:

Magyar fajta jármos ökor I. minőségű 730—1200, közép minőségű 600—700, alárendelt minőségű 500—600, kimustrált (hizlakásra) 450—500; tarka jármos ökor I. minőségű 760—1300, közép minőségű 620—800, alárendelt minőségű 500—620, kimustrált 450—500; magyar fajtu tinó 2 évesig 300—580, 3 évesig 360—720, 4 évesig 500—960; tarka szőrű tinó 2 évesig 300—580, 3 évesig 400—800; magyar fajtu tehen friss fejős 100—300, borjas 120—400, levágásra 80—260; tarka szőrű tehen friss fejős 100—300, borjas 110—420, levágásra 80—280; magyar fajtu üsző 2 évesig 90—240, 3 évesig 120—300, előhasu 140—350; tarkaszőrű üsző 2 évesig 100—260, előhasu 110—270; borju szopós 24—70, választott 28—80; igásló I. rendű nehéz 160—510, II. rendű könnyebb 130—380, III. rendű kis gazda céljaira 80—190; kocsiló nehéz 140—400, könnyű 100—300; hátasló 160—520, levágásra 30—80, csikó 1 évesig 80—150, 2 évesig 140—240, 3 évesig 180—400, 4 évesig 220—500.

**A pápai elektromos telep.** A városi elektromos telep most közzétett mérlegéből kitűnik, hogy az első üzemi év 11000 korona tiszta haszonnal zárult. Ez a figyelemre méltó körülmény fényesen igazolja amaz álláspontunk helyességét, hogy az elektromos világítás kérdése leghelyesebben ugy oldatik meg, ha a városok és községek házi kezelésben létesítenek elektromos telepet.

**Hirtelen halál.** Grabár Pálné született Jurasics Anna esáktornyai 63 éves kofa asszony folyó hó 14-én délután egyik esáktornyai koresmában borozgatott s már több féllitert elfogyasztott, amikor 3 órakor csak lefordult a székéről. Mire felemelték, már halott volt. Szívszélhűdés ölte meg szegény asszonyt.

**Politizáló péksegéd.** Csár Ferenc helyőlküli péksegédet is magával ragadták a politikai mozgalmak; habár nem választó, véleményének az ipartestületi szállón olyan hangosan adott kifejezést, hogy a rendőrség közbelépése vált szükségessé. Azonban Csár Ferenc még a börtönben sem tudott a politikai helyzettel megbarátkozni, ott is folytatta kirohata sáit, miglen a bevett szesz ereje megtette hatását s Csár elaludt. Miután kiállotta a rá kimért büntetést, eltoloncolták illetőségi helyére, Erdélybe.

**II-ik országos borvásár Pozsonyban.** A »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete« borvásári akciója, a kezdet nehézségeihez képest, szép eredménnyel járt és azt termelőink és pince-szővetkezeink jelentékeny számban kívánják igénybe venni. Ugyanis a pozsonyi II. országos borvásáron több mint 150 termelő 60,000 hektolitert meghaladó borkészlettel lesz jelen. Az egyesület, az értékesítés előmozdítása végett, több mint 2000 meghívót küldött bel- és külföldi nagykereskedőkhez és vendéglősökhöz, kik közül számosan érdeklődésüket a vásár iránt az egyesület tudomására hozták és a vásáron való megjelenésüket kilátásba helyezték. A borvásár február hó 25-én d. e. 1/2 12 órakor nyílik meg és

folyó hó 27-ig bezárólag fog tartani a pozsonyi vármegyeháza nagytermében. Kivánatos, hogy termelőink közül is minél többen jelenjenek meg ott, hogy tapasztalatot szerezzenek a borértékelés ezen módja körül és jövő alkalommal még tömegesebben vegyék azt igénybe.

**Szélhámos.** Székesfehérvárott feltűnt a rendőrségnek egy előkelő idegen, aki a legjobb szállodában lakott, elegánsan élt és semmiféle bevallott foglalkozása nem volt. Figyelemmel kísérték s megállapították, hogy az előkelő idegen Pribieskó Rezső kassai kereskedősegéd, aki szélhámoskodásból él. Ez a csavargó érzékenyen megkárosította Lakatos István földinket is, aki Fehérvárott hitoktatott. Pribieskó megjelent a lelkesnél s arra kérte, hogy gyóntassa meg; ezután pedig érzékenyen elpanaszkodott, hogy milyen sorsüldözött ember. Lakatos Frigyes jószívű ember s megszánta a nyomorultat. Három részletben 120 koronát kölcsönzött a szélhámosnak, aki mérnöknek adta ki magát. Pribieskó elfogatása alkalmával ráismert a szélhámosra s kénytelen volt belátni, hogy a 120 koronát soha vissza nem kapja.

**Hamis pénz.** Csak nem fogyunk ki a hamis pénzekből. Minduntalan felbukkanik hol itt, hol ott egy-egy hamis forint. A múlt napok egyikén Németh József baki tanító járta meg, aki vásárlás közben vette észre, hogy egy hamis forint került hozzá. Az esetet bejelentették a rendőrségnek, mely a hamis pénz forrását kutatja.

**A rejtélyes 50 koronás.** Kreicsics Anna lapányi lakosnő f. hó 5-én este többed magával mulatott Filipán Iván ugyanottani lakos koresmájában. A kedv nagy volt s maga Kreicsics több liter bort rendelt. Mikor fizetésre került a sor, Kreicsics Annának nem volt elegendő apró pénze, s így csak egy liter bort akart kifizetni, a többinek kifizetését másnapra ígérte, egyben pedig a péztárcájából 50 koronás bankjegyet is mutatott. A koresmáros azonban nem volt hajlandó fizetés nélkül elengedni a nőt, annál kevésbbé, mivel ennek már régebbi tartozása is volt nála. Fogta tehát a részeg nőt, és betuszkolta saját lakószobájába, hol az azután elaludt. Mikor Kreicsics Anna reggel felébredt, nagy patáliát esapott, hogy eltűnt az 50 koronás pénze. A koresmáros azt mondja, hogy bizonyosan nem is volt pénze az asszonynak, mert a szobában rajta, feleségén és gyermekén kívül senki sem volt egész éjjel, tehát nem lophatta el senki. Az asszony mulató társai meg azt mondják, hogy nekik Kreicsics mutatott ugyan pénzt, de hogy mennyi volt, nem tudják, mert nem vette ki a tárcából.

**Lopott lóher.** Löwenstein Jakab és Ignác helybeli kereskedők magtárából ismeretlen tettes ellopott egy zsák heremagot, a melynek értéke 150 korona. Károsultak panaszára megindult a rendőri nyomozás, azonban ezideig eredményre nem vezetett.

**Erdészeti államvizsga.** A folyó év tavaszán erdészeti államvizsgát tenni szándékozók felhívataknak, hogy a vizsgálatához való becsatlás engedélyezéséért a fenálló szabályzat értelmében benyújtandó kérvényeiket a szükséges okmányokkal s szakleírásokkal felszerelve, legkésőbb folyó évi február hó végéig az erdészeti államvizsgáló bizottság elnökéhez (Budapest, földmívelésügyi ministerium, erdészeti főosztály, V. ker. Zoltán utca 16. szám) bérmentve küldjék be.

**A tisztelt gazdaközönséghez.** Mint tudomásunkra jutott, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari nagykereskedése Budapesten arról értesíti a gazdaközönséget, hogy a lanyha irányzat következtében a lóheremagnak (stiriai lóherének) f. évi január 1-én megjelent főárjegyzékében rovatolt árát hatályon kívül helyezte. Az árak jelenleg a következők: 4. számú prima primissima 95— korona, 4-a számú legelsőrendű 93— korona, 4-b számú elsőrendű 92— korona 50 kilónként. Ezen három minőség tisztaság és csiraképesség tekintetében a létező legkitűnőbb. Általános ismeretes, hogy az általa szállított lóheremagnak arankamentességét a m. kir. vetőmagvizsgáló állomás hivatalos ólomzára igazolja. Ezen árszállítás nagy elismerést kelt a gazdaközönség körében, mert újból bebizonyult, hogy Mauthner a gazdák érdekét szem előtt tartja.

**Új rend a tenyészállatdíjazásoknál.** A földmívelésügyi miniszter az évenként megtartandó tenyészállatdíjazások költségvetési tételét az eddigi összeg háromszorosára emelte fel s így irányban tétetik előterjesztés a földmívelésügyi tárca

költségvetésében. A minisztert ezen elhatározásában az vezeti, hogy állattenyésztésünk csak a kisgazdák ösztönzésével, becsúgyának serkentésével emelhető. — A miniszter rendeletére megtartott állattenyésztési felügyelői értekezlet általános megállapította azokat az irányelveket, amelyeknek figyelembe vételével jövőben az állatdíjazások eszközrendőkké lennének. — A díjazás célja egyedül és kizárólag az, hogy a tenyésztés terén igyekvő és eredményeket felmutatni tudó gazdák legyenek jutalmazva. Kivánatos, hogy a díjak növekedésként adassanak és hogy a megjutalmazott állat a tenyésztésnek leköttessék. A jutalmazásoknál a nagyobb tenyésztők elismerő oklevelet kaphatnak, a pénzdíjak pedig kistenyésztőknek itélendőkké oda.

**Iparügyben hozott elvi határozat.** »Ezen üzlet feloszlik, az árak mélyen leszállított áron eladottnak« című hirdetés, a miniszteri tanácsnak 33453/904. szám alatt hozott elvi határozata szerint, az 1884. évi XVII. t.-c. 51. §-ába ütköző iparkihágás tényálladékát állapítja meg; tehát ilyen feliratok nem használhatók.

**Talált asztal.** A múlt kedden megtartott országos vásár alkalmával valaki az utcán felejtett egy asztalt. Jogos tulajdonosa a rendőrségen a hivatalos órák alatt átveheti.

**Rosz fiu.** Zanati Sándor vaspöri földmives anyjával egy kenyéren van. Együtt vezetik kis gazdaságukat, a melynek szerény jövedelme alig futja a család fentartási költségeit. Tudja ezt a fiu is és mégis hiányzik nála a körültekintésnek az a mértéke, amely ilyen viszonyok között szükséges — és minden áron el akarta adni egyetlen haszonállatját, tehénüket. Az anya ellenezte ezt, mire a fiu kilopta a marhalevelet és azzal elhajtott a minap nálunk megtartott vásárra, a hol áruba is bocsátotta a kis riskát, de odavaló emberek közbeléptek és a rosz fiu szándékát meghusították.

**Katonai rozkorpa a kisgazdáknak.** A földmívelésügyi miniszterium értesítette az érdekelt gazdasági egyesületeket, hogy a közös hadügyminiszter az ország tizenkét katonai élelmezési raktáránál termelt 11.600 métermázsas rozkorpát métermázsánként 7 korona 50 fillérért a földmívelésügyi miniszter rendelkezésére bocsátja. A földmívelésügyi kormány egyben felhívta a gazdasági egyesületeket, hogy a katonai rozkorpa kiosztásánál járjanak kezére a kisgazdáknak.

**Rendelet az acetylen-világításról.** A kereskedelmi miniszter az acetylen világításról szóló rendelet módosításaképp rendeletet adott ki, amelyben elrendeli a többek között, hogy: az acetylen-gázt fejlesztő készülékek legmagasabb tulnyomása 0.15 légkörnyomást meg nem haladhat és hogy a hordozható acetylen-gázfejlesztő készülékek az esetben, ha azokat az acetylen-gázt fejlesztő készülékek szerkezetének megvizsgálására szervezett bizottság az engedélyokmányban kifejezetten mint ilyeneket megjelöli, nyilvános és közhelyiségekben is külön rendőrhatalósági engedély nélkül felállíthatók és üzembe hozhatók. Az engedélyokmányban egyúttal az ugyanazon helyiségben felállítható ilyen készülékek száma is megszabható.

**Kenyér specialitás. GRANER** **IZIDOR** helybeli pékmester „ANANÁSZ” kenyér név alatt olyan zamatos, étvágygerjesztő, tetszetős és könnyen emészthető kenyeret hoz forgalomba, mely után városzerte szokattanul nagy a kereslet. Alig van ház, a melyből ez a kitűnőnek bizonyult, izletességéért és tetszetős voltaért kedvelt kenyér hiányzanék. Ajánljuk t. olvasóink figyelmebe.

Piaczi árak a legutolsó hetevásáron 50 kilogrammonkin.

	minőség	szélesség	Kor. 1904	Kor. 1905
búza			9.70	—
rozs			7.40	—
árpa			7	—
zab			6.60	—
tengeri			7.20	—
burgonya			—	—
lóher			—	—
bükköny			—	—

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

## Selyem- és szépfestészet, valamint vegyi ruhatisztító intézet.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy Zalaegerszegen, Körmen-di-utca 20. sz. házban üzletet nyitottam. Nagyobb városokban szerzett tapasztalataim folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönség legkényesebb igényeinek úgy a festészetben, mint a vegyi ruha tisztításban megfelelhessenek.

**Elfogadok festészetre és vegytisztításra:** polgári, papi, katonai, női és gyermek ruhákat, valamint butorszöveteket, függönyöket, szőnyegeket, garnitúrák két színbeni festését, kesztyűket, napernyőket, fehér cipőket, nyakkendőket, himzett munkákat, úgyszintén egyes foltok kivételét, szóval bármily néven nevezendő ruhaneműket egészben vagy szétbontva a legolesőbb és a legpontosabb kiszolgálás mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogásáért esedezik

kiváló tisztelettel  
**TORISZAY JÓZSEF**  
selyem és szépfestő.

Zalaegerszeg, Körmen-di-u. 20. sz.  
Vidéki megbízások pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

**Kerkaszentmiklóson egy nagyon jó forgalmu**

**fűszer és rövidáru üzlet elhalálózás miatt azonnal**

**eladó.**

Bővebbet Hochstädter Hermannénál Kerkaszentmiklóson.

MEGHÍVÓ.

A Zalalövő-salomvári tejszövetkezet

II. évi rendes közgyűlését

1905. évi február hó 27-én d. u. 3 órakor tartja saját helyiségében, melyre a t. tag urak meghívataknak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Mérleg előterjesztése.
4. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése.

Zalalövő, 1905. február 17.

Stachó István  
igazgató.

## Vendéglősök figyelmébe!

Sajátomat képező, Sümeg városában levő jó forgalmu „Arany Bárány“-hoz címzett

## vendéglőmet

minden órában bérbe adom vagy csaplárosnak adom át. A vendéglő tartozékai: három ivó szoba, két vendégszoba, konyha, vendéglős lakása, nyári mulatókert, a mulatókertben a lövészársulat gyűlhelye tekepályával, két nagy teremmel, pince, jégverem.

Bérbevevők jelentkezhetnek alulírott tulajdonosnál:

TALABÉR KÁROLYNÁL  
Sümegen.

## Köhögésben

szenvedők

használják a kitűnő jóságú és kellemes ízű

Kaiser-féle

## Mell karamellákat

2740 szavahihető bizonyítvány szól ezen szer biztos hatásáról köhögésben, katarrusban és elnyálkásodás esetén.

—Egy csomag 20 és 40 fillér.—

Csak az a valódi, melynek védjegyén „három fenyő“ van. Kapható Zalaegerszegen Schmidt Győző cukrásznál.

Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány szükségletét nem fedezi



## Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telep

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, Nagy-küküllő megye.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

## A Liniment. Capsici comp. a Horgony-Pain-Expeller

→ Védjegy: „Horgony“.  
pótlék.  
egy részének bizonyított házaszer, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közzévényél, oszual és meghűléseknél beörzösképpen használva.  
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt be-  
vásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjegyével és a Rióhter cégjegyzékével ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és úgy szőlővén minden gyógyszerárban kapható.  
Főraktár: Török lószef gyógyszerésznél, Budapesten.  
Richter gyógyszerárta az „Arany araszlához“, Prágában.  
Előszobátrasse b neu. Mindennapi széküldés.



A székelyföldi ásványvizek páratlanja

## „RÉPÁTI“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyu-viz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dus, főleg kötött szénsav tartalma és kellemes íze folytán ritkítja pártját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknek, vese- és gyomorbetegségeknél, gyulladáson hólyag és köszvényes bántalmak ellen stb.

## Főuri kedvenc ital,

halározottan a legkedvesebb pezsgőborviz.

Mint a belszervezet betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszermind legolcsóbb gyógyítószer, úgy is mint páratlan élvezeti italt „Répáti ásványvizet“ minden céltudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánljuk.

Egyedüli elárúsító Zalaegerszeg és vidéke részére: Gyarmati Vilmos fűszer- és esemege kereskedő.

## Pénzkölcsön!

Alulírott iroda előleges költség nélkül s mindenkor a legkorrektebb lebonyolítás mellett szerez:

1. **Törlesztéses személykölcsönt** 15—25 évi törlesztésre. Havi törlesztés 1000 korona után 7—9 korona. Ezen kölcsönök csak nyugdíjigénnyel bíró tisztviselőknél, katonatiszteknek stb. adóznak, kiknek törzsfizetése legalább 1800 korona.
2. **Váltókölcsönt** 5—8 évre négy havonként 5%-os tőketörlesztéssel minden hitelképes egyénnek.
3. **Jelzálogkölcsönt** 3½—4½%-ra és 5—75 évi tartamra.
4. **Életbiztosítási kötvényt** (halál- és életesetre) 10000 korona összegig orvosi vizsgálat nélkül.

Közbenjárás díj csakély összegben van megállapítva s a kölcsönösszeg nagysága szerint 2—5% közt váltakozik. Kimerítő személyhitel prospektusaink bárkinek kívánatra rendelkezésre állanak. Levelezésre válaszbélyeg melléklendő.

## Magyar általános hiteliroda

BUDAPEST, II. Ostrom-utca 5.

(Saját házában.)

Pontos címzést kérünk!

## Eladó ház.

Kossuth Lajos-utca 34. számú ház, nagy kerttel,

## eladó.

Bővebb felvilágosítás nyugant a tulajdonostól nyerhető.

## 15—30 korona

napi kereset elérhető kockázattal nélkül  
Erzsébet-sanatorium és egyéb sorsjegyek eladása által. Tisztességes egyének bármely szakmától forduljanak

## Kőváry Ármin

bank- és váltó-üzletéhez

Budapest, IV. Ferenciek-tere 9.

## LÉRÁNT JÁNOS

SZOBAFESTŐ- ÉS MÁZOLÓ

ZALAEGRSZEG, KERT-UTCA 4.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy MAUTNER és LÉRÁNT cím alatt hosszabb idő óta folytatott

közös üzletünket felbontottuk.

A legkényesebb és izléses modern festési munkáktól kezdve a legegyszerűbb szobafestésig, ugyszintén templom, kápolna, oltárképek festését, aranyozását, mindennemű fautáztatok másolását, címtáblák festését, szobák kárpitozását és minden e szakmába vágó munkát elvállalok.

Midőn erről a mélyen tisztelt közönséget értesítem, egyuttal kérem szives pátfogását.

LÉRÁNT JÁNOS  
szobafestő.

Görcs csillapító  
szélhajtó

## Hódony- csöppök

étvágygerjesztő, emésztést elősegítő házaszer.

—Egy üveg ára 1 K.—

Két üvegnél kevesebb (2 K 50 fillér utánvét mellett) postán nem küldetük.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárában  
Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

## ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönséget és nagyraesült megrendelőinket értesíteni, hogy néhai férjem

Kovács István cipészüzletét nevelt fiam vezetése alatt tovább folytatom.

Amint a multban néhai férjem műhelyéből t. megrendelőink mindig első minőségű készítményeket kaptak, úgy a jövőben is arra töreksem, hogy a bizalmat megtartsam.

A legjobb anyagot használom s úgy tartósság, mint alak tekintetében t. vevőim legkényesebb izlését is ki fogom elégíteni.

Nevelt fiam s egyszermind üzletvezetőm Budapesten és Bécsben szerzett ismereteinél és szakmájában való jártasságánál fogva az üzlet régi jó hírnevét fenntartani s a pártolást kiérdemelni képes lesz.

Zalaegerszeg, 1905. február 10.

Özv. Kovács Istvánné.

**Villamos zseblámpa.**

Mindig használható. Az ujjak gyenge nyomására villamos fény sugárzik.

**Teljesen veszélytelen.**

A zsebben könnyen és kényelmesen hordozható és évekig használható.

A villamos battéria, ha elhasználtatik, ujjal pótolható.

Egy darab ára 3 K, nagytöltésével 4 K, tartalékbattéria 1 K.

Szétküldés utánvétellel.

**KÖNIG J.**

elektrotechnikus.

Bécs, VII. Westbahnstrasse 36. szám.

Viszonteladóknek engedmény.

**Uj!**  
Cook és Johnson-féle  
amerikai szabadalmazott

**tyukszem gyűrű.**

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere. Hatása nagyszerű és azonnal csillapítja a fájdalmat.

Kapható az Osztrák Magyar Monarchia minden gyógyszerárában.

1 db borítékban 20 fillér, 6 db dobozban 1 K. Postán küldve 20 fillérrel több.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerár Budapest, VI. Király-u. 12.

Az Osztrák-Magyar Monarchia központi raktára: „A Samaritanus”-hoz címzett gyógyszerár, Grázban.



Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefű cukorkánál!**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

**1 doboz 60 fillér.**  
Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

**BRÁZAY FÉLE SOSBORSZESZ**

**SOSBOR/SZESZ**

**NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA  
E KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA.  
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ  
MELLEKELVE VAN!**

**Milleniumtelep Nagyósz.**

**Legolcsóbb árak!**

**Legolcsóbb árak!**

**Szép és tartós szőlője**  
csak annak lesz, a ki **ingyen** kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

**Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Budapest.**

Közhírré tesszük, miszerint a **Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársulattal Nagykanizsán** törlesztéses jelzálog-kölesön üzletek felvétele céljából megállapodásra léptünk.

A kölesönök iránt érdeklődők nevezett intézetnél minden tekintetben kimerítő felvilágosítást és tájékoztatást nyerhetnek.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

**Óh jaj!**

Megfojt ez az átkozott köhögés.

**Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásu Egger mellpasztillái,** az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.  
Doboza 1 korona és 2 korona.  
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:  
**„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR**  
Budapest, V., Váci-körut 17,

**Éljen!**

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, Dr Klein Lajos, Sümegen: E. Dervarics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter gyógyszerárjaikban.

**Tetőcserép**

u. m. hódfarku-, hornyolt (francia) tetőcserép eladására csakis elsőrangú ismételadókat keres

**Uradalmi Gőztéglagyár, Sárvár.**

Áruink fagyálló és vízhatlan képességét a kir. József-műegyetem hivatalos bizonyítványa igazolja.

30. 905.

**Pályázati hirdetés.**

A zalaegerszegi ipartestület az

**utasfogadó szállót**

1905 évi május hó 1-től kezdve egy, esetleg több évre kiadja.

A testület italmérését az utasfogadói szállós a testület által előírt szabályzat szerint kezelni köteles.

A kik ezen kezelőséget elnyerni óhajtják, forduljanak az ipartestülethez, ahol a hivatalos órák alatt bővebb felvilágosítás nyerhető.

A pályázni szándékozók ajánlataikat folyó évi március hó 6-ig az ipartestület elnökségéhez okvetlen nyújtják be, mert a később beérkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Zalaegerszeg, 1905. január hó 30-án tartott előljárási ülésből.

Az ipartestület elnöksége.

**MATTONI FÉLE**  
**BUDAI**  
**KESERUVIZ**

**legjobb hajtószer.**

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerkereskedésben.

**MEGHÍVÓ.****A zalaegerszegi szövetkezeti önszegélyző-egylet  
rendes évi közgyűlését**

1905. évi március hó 5-én, határozatképesség hiánya esetén ugyanezen hónap 12-én délután 2 órakor az intézet irodai helyiségében fogja megtartani, melyre a t. c. egyesületi tagok az alapszabályok 41. §-a értelmében tisztelettel meghívtnak.

**A közgyűlés napirendjét képező tárgyak a következők:**

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tagu bizottság kiküldése.
2. Az igazgatóság évi jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a XXVII. csoportbeli törzsbetéteknek a felügyelő bizottság véleményes jelentése alapján leendő felosztása.
4. Az igazgatóságnak, nemkülönben a felügyelő bizottságnak az 1904. évre adandó felmentése.
5. Az 1905. évi költségvetési előirányzat tárgyalása.
6. Az alapszabályok 50. §-a értelmében 4 kilépő igazgatósági tag, jelesen dr. Obersohn Mór, dr. Berger Béla, Deutsch Ferenc és Kovács László igazgatósági tagok; továbbá Büchler Jakab, Heinrich Lipót és Udvardy Vince felügyelő bizottsági tagok lemondása folytán állásaiknak választás útján leendő betöltése.
7. Indítványok tárgyalása.

**AZ IGAZGATÓSÁG.****Kimutatás**

1904. évi december hó 31-én létező törzsbetétekről.

	Törzsbetét
27. csoport . . . . .	3064
28. csoport . . . . .	4110
29. csoport . . . . .	3785
Összes létszám:	10959

Vagyon.

**A 27-ik csoport mérleg- és vagyon kimutatása.**

Teher.

220	Pénztár számlának			3136	51	213	Betét számla: befizetett	205915	—		
217	Kötvény számla: kihelyezett	91833	—				hátralék	38623	50	244538	50
	visszafizetett	3300	—	88533	—		visszafizetett			5546	50
223	Elismervény számla: kihelyezett	31370	—				3064. törzsb. a 78 K után marad			238992	—
	visszafizetett	1835	—	29535	—						
219	Folyó számla:					250	Tartalékalap	458	70		
	kifizetett előlegek	190123	82				ennek kamatai	52	68	511	38
	ennek kamatai	3864	49			231	Osztalék			21266	15
	Tartalékalap	458	70								
	ennek kamatai	52	68								
	összesen:	194499	69								
	Erre visszafizetett	192210.53									
	ennek kamatai	386.06	192596	59	1903	10					
229	Hátralék számla:										
	a) Betét	38623	59								
	b) Kamat	12613	19								
	c) Rendbíróság	4000	—	55236	69						
228	Előleg számla: perköltség	437	02								
	visszafizetett	69	—	368	02						
214	Fizetési előleg										
248	Letét számla	81537	60								
	ennek kamatai	505	36	82042	96						
				260769	53					260769	53

Fenyvesi Ferenc  
könyvelő.Fischer László  
vezérigazgató.Büchler Jakab  
pénztárnok.

Jelen zárszámadás és mérleg a zalaegerszegi szövetkezeti önszegélyző-egylet fő- és mellékkönyveivel összehasonlítván, a létező vagyon leltározatván, azt mindenben kifogástalannak és a valódi tényállással megegyezőnek találtuk. — Zalaegerszeg, 1905. február 8. án.

Heinrich Lipót  
felügy.-biz. tag.Udvardy Vince  
felügy.-biz. tag.Büchler Jakab  
felügy.-biz. tag.**MÜHLE VILMOS**

cs. és kir. udvari szállító Temesváron.

**Mag-, növény-, rózsa-, fák  
stb. nagytenyészet.**

(Tenyésztőterület: 62 hold = 37 hektár.)

**Magvakból és virághagymákból a legjobbat.****A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorfákat.****A legszebb fenyőféléket és cserjéket.**

Képekkel bőven ellátott leiró katalógusok ingyen. — Postaszállítmányok magvakkal 5 kor. felül bérmentve.

Minden egyes szállítmányhoz „Mühle tanácsadója a kertművelésben” a legjobb kertészeti kézikönyv ingyen mellékeltek.